ଜୈବିକ ପାକଶାଳା ବଗିଚା

ବିଷୟ ବସ୍ତୁ

ଡ. ବବିତା ମିଶ୍ର
ବୈଜ୍ଞାନିକା (ଉଦ୍ୟାନ କୃଷି)

ସଂପାଦନା
ଡ. ସୁନୀଲ କୁମାର ମହାପାତ୍ର
ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଯାଜପୁର
ଓଡିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଆଲେଖ୍ୟ :
ଡ. ବବିତା ମିଶ୍ର
ବୈଜ୍ଞାନିକା (ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ)

ସଂପାଦନା :
ଡ. ସୁନୀଲ କୁମାର ମହାପାତ୍ର
ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ

ପ୍ରକାଶକ :
କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଯାଜପୁର, ବଡଚଣା

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ : ୨୦୨୩

ମୁଦ୍ରଣ : ଶ୍ରୀମା ଗ୍ରାଫିକ୍ସ, ଶହୀଦ ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଜୈବିକ ପାକଶାଳା ବଗିଚା

-: ବିଷୟବସ୍ତୁ :-

ଡ. ବବିତା ମିଶ୍ର

ବୈଜ୍ଞାନିକା (ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ)

-: ସମ୍ପାଦନା :-

ଡ. ସୁନୀଲ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

ବରିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ମୁଖ୍ୟ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଯାଜପୁର

ଓଡିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଜୈବିକ ପାକଶାଳା ବଗିଚ୍ଚା

ଉପକ୍ରମ : ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରତିଦିନ ୩୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ତଟକା ପନିପରିବା ଖାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ୩୦୦ଗ୍ରାମ ପନିପରିବା ମଧ୍ୟରେ ଶାଗ, ଜାତୀୟ ୧୨୦ ଗ୍ରାମ୍, ମୂଳ ଓ କନ୍ଦ ଜାତୀୟ ୯୦ଗ୍ରାମ୍ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିବା ୯୦ ଗ୍ରାମ୍ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଖାଦ୍ୟ ନିରାପତ୍ତା ପାଇଁ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଜନିତ ଅପପୃଷ୍ଟିକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ପାକଶାଳା ବଗିଚ୍ଚର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ପାକ୍‌ର ଅର୍ଥ ଖାଦ୍ୟ, ଶାଳା ଅର୍ଥ ଯେଉଁଠାରେ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରାଯାଏ । ଏହି ପାକଶାଳା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପନିପରିବା, ଫଳ ଇତ୍ୟାଦି ଚାଷ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବଗିଚ୍ଚକୁ ପାକଶାଳା ବଗିଚ୍ଚ କୁହାଯାଏ । ଗୋଟିଏ ଛଅ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାର ପାଇଁ ବର୍ଷସାରା ପୋଷଣଯୁକ୍ତ ପନିପରିବା, ଫଳ ଇତ୍ୟାଦି ପାକଶାଳା ବଗିଚ୍ଚ ଯୋଗାଇଥାଏ । ଏହି ବଗିଚ୍ଚ କେବଳ ପୁଷ୍ଟିକର ପନିପରିବା ଯୋଗାଏ ନାହିଁ ବରଂ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ କାମରେ ନିୟୋଜନ କରାଇବା ସଂଗେସଂଗେ ପରିବାରର ରୋଜଗାର ମଧ୍ୟ ବଢ଼ାଇଥାଏ । ଏହି ବଗିଚ୍ଚରେ ଉତ୍ପାଦିତ ପନିପରିବା ଓ ଫଳ ଉତ୍ପାଦନରେ ଗୃହର ଅନାବଶ୍ୟକ ଜଳ ଓ ରୋଷାଇ ଘରର ଅଳିଆ, ଆବର୍ଜନାକୁ ଖତରେ ପରିଣତ କରାଯାଇ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ

ପାକାଶାଳା ବଗିଚ୍ଚା କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

୧– ବର୍ଷସାରା ଗୋଟିଏ ଛଅ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାରକୁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ପୋଷକଯୁକ୍ତ ନିରୋଗୀ ପନିପରିବା ଯୋଗାଇବା ।

୨– ଗୃହର ଆବର୍ଜନା, ଅଳିଆ, ଅବ୍ୟବହୃତ ଜଳ ଇତ୍ୟାଦିର ସୁବିନିଯୋଗ ।

୩– ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସମୟର ସଦୁପଯୋଗ ।

୪– ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ରୋଜଗାର ବୃଦ୍ଧି ।

୫– ଗୃହର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ।

ପାକଶାଳା ବଗିଚା ପ୍ରସ୍ତୁତି ପୂର୍ବରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୧ – ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ପାକଶାଳା ବଗିଚାର ଆୟତନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ।

୨– ଗୋଟିଏ ଛଅ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାର ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଆଦର୍ଶ ପାକଶାଳା ବଗିଚାର ଆୟତନ ୨୦୦ ବର୍ଗମିଟର ।

୩–ପାକଶାଳା ବଗିଚା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମିକୁ ଛୋଟଛୋଟ କିଆରୀରେ ପରିଣତ କରିବା ଆବର୍ଶ୍ୟକ ।ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଟାଳି ୪ ମିଟର ଲମ୍ବା ୨ମିଟର ଚଉଡା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରତି ଦୁଇ ପଟାଳି ମଧ୍ୟରେ ଜଳସେଚନ ଓ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ନାଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୪– ଅଧିକ ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ଗଛଗୁଡିକୁ ଯଥା- ପିଜୁଳି, ଲେମ୍ବୁ, ସଜନା, କଦଳୀ ଏବଂ ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ଏବଂ ଛୋଟଗଛ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ଲାଗାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେପରିକି ଲମ୍ବାଗଛର ଛାଇ ଛୋଟ ଗଛ ଉପରେ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

୫– ଛୁଇଁ ଜାତୀୟ, ଡାଲି ଜାତୀୟ ପରିବା ଚୟନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୬– ବଗିଚାର ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ଘରର ଅଦରକାରୀ ଜଳକୁ ସାଇତି ରଖିବା ପାଇଁ କୁଣ୍ଡ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହାକି ବଗିଚାର ଜଳସେଚନରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ।

୭– ବଗିଚାର ଆଉ ଏକ କୋଣରେ କମ୍ପୋଷ୍ଟପିଟ୍ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେଉଁଥିରେ ଘରର ଆବର୍ଜନା, ଶୁଖିଲାପତ୍ର, ଗୋବର ଖତ ଇତ୍ୟାଦିକୁ କମ୍ପୋଷ୍ଟ କରିହେବ ।

୮– ବର୍ଷର କୌଣସି ସମୟରେ କିଆରୀ ଖାଲି ପକାଇବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

୯– ଫସଲ ଧାଡିଧାଡି କରି ଲଗାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଓ ସାଧାରଣ ଚାଷରେ ରଖାଯାଉଥିବା ଦୂରତାଠାରୁ ଟିକିଏ କମ୍ ଦୂରତାରେ ଲଗାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

୧୦– ଫସଲ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବା ଉଚିତ ।

୧୧– ଅନ୍ତଃ ଫସଲ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୧୨– ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁସାରେ ଖତ ସାର ପ୍ରୟୋଗ, କୀଟନାଶକ ପ୍ରୟୋଗ, ଜଳସେଚନ ଓ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

୧୩– ଋତୁଗତ ଫସଲ, ମିଶ୍ରିତ ଫସଲ, ଫସଲ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଫସଲ ପଞ୍ଜିକା, ବୀଜବପନ, ଚାରାରୋପଣ, ଜଳସେଚନ, ସାର ଓ କୀଟ ନାଶକ ଔଷଧର ପ୍ରୟୋଗ ଓ ଫସଲ ଅମଳ ବିଷୟରେ ଧାରଣା ଥିବା ଦରକାର ।

ପାକଶାଳା ବଗିଚା ପ୍ରସ୍ତୁତି

ଜମିକୁ ଭଲଭାବରେ ଦୁଇରୁ ତିନିଥର ଭଲ ଭାବରେ ହଳ କରି ମାଟିକୁ ଗୁଣ୍ଡ କରିଦେବା । ଶେଷ ଓଡଚାଷ ପୂର୍ବରୁ ଜିଆଖତ ପ୍ରତି ବର୍ଗମିଟର ପ୍ରତି ୧ କେଜି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା ସଢ଼ା ଗୋବର ଖତ ତିନ ରୁ ଚାରି କେଜି ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଦରକାର । ଜମିକୁ ଛୋଟ ଛୋଟ କିଆରୀରେ ବିଭକ୍ତ କରିଦେବା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଟାଳି ୪ ମିଟର ଲମ୍ବା ଓ ୨ ମିଟର ଚଉଡ଼ା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରତି ଦୁଇ ପଟାଳି ମଧ୍ୟରେ ଜଳସେଚନ ଓ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ ପାଇଁ ନାଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏହିପରି ଭାବରେ ୨୦୦ବର୍ଗମିଟର ଜାଗାରେ ୧୬ଟି ପଟାଳି ହୋଇ ପାରିବ ।

ପାକଶାଳା ବଗିଚାର ଫସଲ ଚୟନ

ନକ୍ସା	ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁ	ବର୍ଷାଋତୁ	ଶୀତଋତୁ
	କୋଶଳା	କୋଶଳା	ପାଳଙ୍ଗ
	ଖଡାଶାଗ	ଖଡାଶାଗ	ମେଥି
	ପୋଇ ଶାଗ	ପୋଇ ଶାଗ	ଧନିଆ
	ଲେଉଟିଆ	ସୁନୁସୁନିଆ	କୋଶଳା
	ଲଙ୍କା	ଭେଣ୍ଡି	ମୂଳା
	ବାଇଗଣ	ଲଙ୍କା	ଗାଜର
	ଭେଣ୍ଡି	ବାଇଗଣ	ପିଆଜ
	ଝୁଡୁଙ୍ଗ	ବିନ୍ସ	କ୍ୟାପସିକମ୍
	କାକୁଡ଼ି	ଜହ୍ନି	ଆଳୁ
	କଲରା	କଖାରୁ	ଟମାଟୋ
	କଲରା	କଲରା	ମଟର
	ଲାଉ	କୁନ୍ଦୁରି	ଫୁଲକୋବି
	ଜହ୍ନି	କାକୁଡି	ବନ୍ଧାକୋବି
	କୁନ୍ଦୁରି	ପୋଟଳ	ବ୍ରୋକଲି
	ପୋଟଳ	ପୋଟଳ	ଆଳୁ
	ପୋଟଳ	କୁନ୍ଦୁରି	ରସୁଣ

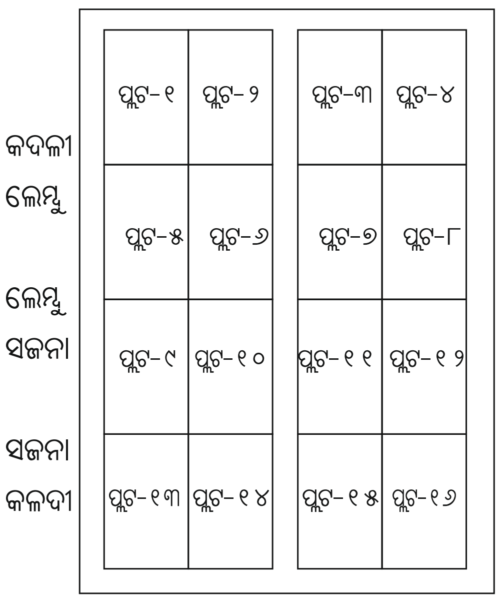

ଅମୃତଭଣ୍ଡା-୬ଟା
ଲେମ୍ବୁ- ୨ଟା
କଦଳୀ- ୨ଟା
ସଜନା- ୨ଟା

ଖତ ସାର ପ୍ରୟୋଗ

ଜୈବିକ ସାର ହିସାବରେ ଆମେ ପାକଶାଳା ବଗିଚ୍ଚରେ ସଢ଼ାଗୋବର ଖତ, ଜିଆଖତ, ଜୀବାଣୁ ସାର, ଜୀବାମୃତ, ପଞ୍ଚଗବ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରୟୋଗ କରିପାରିବା ।

୧-ଜିଆଖତ : ପ୍ରତି ବର୍ଗମିଟରରେ ୧ କେଜି ହିସାବରେ ପ୍ରୟୋଗ ।

୨-ସଢ଼ା ଗୋବର ଖତ : ପ୍ରତି ବର୍ଗମିଟରରେ ୩ରୁ ୪ କେଜି ହିସାବରେ ପ୍ରୟୋଗ ।

୩-ଜୀବାମୃତ ପ୍ରସ୍ତୁତି : ୫କେଜି ଗୋବରରେ ୧ କେଜି ବେସନ, ୫ ଲିଟର ଗୋମୁତ୍ର, ୧ କେଜି ଗୁଡ଼, ୧ କେଜି ବଗିଚ୍ଚ ମାଟି ଏବଂ ୧୦୦ ଲିଟର ପାଣି ମିଶାଇ ୨୦ ଦିନ ପର୍ଯନ୍ତ ରଖିବ ତା ପରେ ଏହି ମିଶ୍ରଣକୁ ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ୫୦ ମିଲି ମିଶାଇ ମାଟି ତଥା ଗଛରେ ସିଞ୍ଚନ କରିବା । ଏହା ମାଟିର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବଜାୟ ରଖିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ଗଛକୁ ପୋଷକତତ୍ତ୍ୱ ଯୋଗାଇଥାଏ ।

୪- ଜୀବାଣୁ ସାର : ଜୀବାଣୁ ସାର ହିସାବରେ ଆମେ ଆଜୋଟୋ ବାକ୍ଟର, ଆଜୋସ୍ପିରିଲମ୍ ଓ ପି.ଏସ୍.ବି. ସାର ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବା । ୧ କିଲୋଗ୍ରାମ ଜୀବାଣୁ ସାରକୁ ୨୫ କେଜି ସଢ଼ା ଗୋବର ଖତ ସହିତ ମିଶାଇ ସାତଦିନ ରଖି ଦିଆଯାଏ । ଏହାକୁ ଗଛ ଲଗାଇବା ସମୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଏକର ପ୍ରତି ୮କେଜି ଯବକ୍ଷାରଜାନ ବିବନ୍ଧନ ହୋଇଥାଏ ଓ ୨୦ ଭାଗ ଅଧିକ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ ।

୫- ପଞ୍ଚଗବ୍ୟ : ଚାରି କୋଜି ଗୋବର ସହିତ ଅଧକେଜି ଘିଅ ମିଶାଇ ତିନିଦିନ ରଖାଯାଏ ଏହି ମିଶ୍ରଣ ସହିତ ତିନି ଲିଟର ଗୋମୂତ୍ର ଓ ୧୦ ଲିଟର ପାଣି ମିଶାଇ ୭ ଦିନ ଛାଡି ଦିଆଯାଏ । ସାତ ଦିନ ପରେ ଏହି ମିଶ୍ରଣ ସହିତ ୧ ଲିଟର କ୍ଷୀର, ୧ ଲିଟର ଦହି, ୧ କେଜି ଗୁଡ଼, ଏକ ଲିଟର ନଡିଆପାଣି, ୧୨ ଟି ପାଚିଲା କଦଳୀ ମିଶାଇ ୧୦ ଦିନ ରଖାଯାଏ । ଏହି ମିଶ୍ରଣକୁ (୩୦ମି.ଲି.) ଏକ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ମାଟିରେ ତଥା ଗଛରେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଗଛକୁ ପୋଷକତତ୍ତ୍ୱ ମିଳିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ମାଟି ଉର୍ବର ଓ ସୁସ୍ଥ ରହେ ।

ଜଳସେଚନ :

ଖରାଦିନରେ ବା ଗ୍ରୀଷ୍ମଋତୁରେ ୩ରୁ ୪ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଜଳସେଚନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଶୀତ ଋତୁରେ ୭-୮ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଜଳସେଚନ କରାଯାଏ । ବର୍ଷାଋତୁରେ ଜଳସେଚନର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିନଥାଏ ।

ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ :

ସଦା ସର୍ବଦା ପାକଶାଳା ବଗିଚ୍ଚକୁ ପରିଷ୍କାର ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପଲିଥିନ୍ ଆଚ୍ଛାଦନ ଦ୍ୱାରା ଘାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିହେବ । ନଚେତ୍ ଘରର ସଦସ୍ୟ ପ୍ରତି ୭ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ଘାସ ବଛାବଛି କରିପାରିବେ ।

ରୋଗପୋକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ :

ଝାଉଁଳାରୋଗ, ମୂଳସଢ଼ାରୋଗ, ପତ୍ର ପଚ୍ଚରୋଗ, କବକ ଜନିତ ରୋଗ

୧-ଟ୍ରାଇକୋଡର୍ମା ଭିରିଡ଼ି : ଏହା ଏକ ଦରକାରୀ କବକ । ଏହାକୁ ପନିପରିବା ନର୍ସରୀର ପ୍ରତି ବର୍ଗମିଟର ପିଛା ୨୫ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରୟୋଗ କଲେ କବକ ଜନିତ ରୋଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିହୁଏ । ଏହି ଟ୍ରଇକୋଡର୍ମା ଭିରିଡ଼ି ୬ରୁ ୧୦ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରତି କେଜି ମଞ୍ଜିରେ ମିଶାଇ ବିଶୋଧନ କଲେ କବକ ଜନିତ ରୋଗ ହୁଏନାହିଁ । ୫ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇକୋଡର୍ମା ଭିରିଡିକୁ ୧ କେଜି ଖତରେ ମିଶାଇ ଗଛ ଚାରିପଟେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ୩ ଗ୍ରାମ୍ ଟ୍ରାଇକୋଡର୍ମା ଭିରିଡିକୁ ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ପତ୍ରର ଦୁଇପଟେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ ।

୧% ବୋର୍ଡକ୍ସ ମିଶ୍ରଣ :

୧% ବୋର୍ଡକ୍ସ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ୧୦୦ ଗ୍ରାମ ତୁତିଆ, ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଚୂନ ଓ ୧୦ ଲିଟର ପାଣି ଆବଶ୍ୟକ । ୧୦୦ ଗ୍ରାମ ତୁତିଆକୁ ୫ ଲିଟର ପାଣିରେ ଏକ ମାଟି ପାତ୍ରରେ ମିଶାଇବ । ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଚୂନକୁ ୫ ଲିଟର ପାଣିରେ ଆଉ ଏକ ମାଟି ପାତ୍ରରେ ମିଶାଇବା । ତୁତିଆ ମିଶା ପାଣି ଓ ଚୂନପାଣିକୁ ଆଉ ଏକ ମାଟି ପାତ୍ରକୁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଢାଳିବା । ଏହି ଦ୍ରବଣ ଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକ ଛୁରୀ ଦ୍ରବଣରେ ବୁଡ଼ାଇବା । ଯଦି ଛୁରୀରେ କିଛି ଦାଗ ନ ଆସେ ତାହା ହେଲେ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା

ବୋଲି ଜାଣିବା । ଯଦି ଛୁରୀରେ ନାଲି ରଙ୍ଗର ପରସ୍ତ ପଡେ, ତାହେଲେ ଆଉ ଟିକେ ଚୂନ ପକାଇ ଘାଣ୍ଟିବା ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଛୁରୀରେ ନାଲି ରଙ୍ଗର ପରସ୍ତ ନପଡ଼ିଛି ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘାଣ୍ଟିବା । ଏହି ମିଶ୍ରଣକୁ ମାଟିରେ ଗଛମୂଳରେ ଦେବା । ୫% ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ତୁତିଆକୁ ୫ ଲିଟର ପାଣି ଓ ୫୦ ଗ୍ରାମ ଚୂନକୁ ୫ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ଉପରୋକ୍ତ ଉପାୟରେ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା । ଏହି ମିଶ୍ରଣକୁ ପତ୍ରରେ ସିଞ୍ଚନ କଲେ କବକ ଜନିତ ରୋଗକୁ ଦମନ କରିହେବ ।

ପୋକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

୧-ବ୍ରହ୍ମାସ୍ତ୍ର : ୩ କି.ଗ୍ରା. ନିମ୍ବପତ୍ର ସହିତ ୧୦ ଲିଟର ଗୋମୂତ୍ର, ୨କି.ଗ୍ରା. ଆତପତ୍ର, ୨ କି.ଗ୍ରା. ଅମୃତଭଣ୍ଡା ପତ୍ର, ୨କି.ଗ୍ରା. ଡାଳିମ୍ବ ପତ୍ର, ୨ କି.ଗ୍ରା. ପିଜୁଳି ପତ୍ରକୁ ମିଶାଇ ମିଶ୍ରଣକୁ ଅଧା ହେଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫୁଟାଇବା । ଏହି ମିଶ୍ରଣକୁ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ରଖି ଛାଣି ଦେବା । ଏହି ମିଶ୍ରଣକୁ (୪୦ମି.ଲି.) ୧ ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ଗଛରେ ସିଞ୍ଚନ କଲେ ଶୋଷକ କୀଟକୁ ଦମନ କରିହେବ ।

୨-ନିମାସ୍ତ୍ର : ୧୦ ଲିଟର ଗୋମୂତ୍ରରେ ୩ କି.ଗ୍ରା. ନିମ୍ବପତ୍ର ଏବଂ ୨୫୦ଗ୍ରାମ୍ ଲଙ୍କା ପେଷ୍ଟକୁ ମିଶାଇ ପନ୍ଦର ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଚିବା ପାଇଁ ରଖାଯାଏ । ତା' ପରେ ଏହାକୁ ଛାଣି ୩୦ ମି.ଲି. ହିସାବରେ ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣିରେ ମିଶାଇ ଗଛରେ ସିଞ୍ଚନ କଲେ ଧଳା ମାଛି, ଉକୁଣିଆ ପୋକ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଦମନ କରିହୁଏ ।

ଅମଳ :

ଗୋଟିଏ ଛଅ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାର ପାଇଁ ବର୍ଷକୁ ୬୭୫ କେଜି ପନିପିରବା ଓ ୨୨୦ କି.ଗ୍ରା. ଫଳ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ । ୨୦୦ ବର୍ଗମିଟର ଆୟତନର ଷୋହଳ ଗୋଟି କିଆରୀକୁ ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ୧ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ପନିପରିବା ଅମଳ ହୋଇଥାଏ । ଫଳଗଛ ରୁ ୨୫୦ କି.ଗ୍ରା. ଅମଳ ମିଳିଥାଏ । ଆବଶ୍ୟକତାଠାରୁ ଅଧିକ ପନିପରିବା ଓ ଫଳକୁ ବଜାରରେ ବିକ୍ରି କରି ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ୩ ହଜାରରୁ ୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ରୋଜଗାର କରିହେବ ।